

Intensivt skördade vallar

Professor Bodil Frankow-Lindberg, SLU, Uppsala

E-post: bodil.frankow-lindberg@slu.se

Bakgrund

De allt större kraven på hög smältbarhet och hög råproteinhalt i vallfodret har lett till att första skörden tas allt tidigare. Detta ger förutsättningar för, eller gör det nödvändigt, att ta fler än tre skördar i södra Sverige. Det är väl känt att många skördar leder till en lägre torrsubstansavkastning, men ett högre fodervärde hos grödan jämfört med få skördar, men frågan är vad ett intensivare skörde-system kostar. Kan den bättre kvaliteten betala för ytterligare en skörd om man skör-

dar fler än tre gånger per år? Tål vallen detta, och hur påverkas den botaniska sammansättningen? För att få svar på dessa frågor har fyra försök i en serie med beteckningen R/L6-5010 lagts ut år 2010. Försöken är placerade på Tvååker i Halland, Önnestad (R6-5010, Naturbruksgymnasiet) och Kattarp (L6-5010, E. Wallin, Västraby gård) i Skåne samt Rådde i Älvsborgs län. Samtliga försök är väl anlagda.

Upplägg

Försöksplanen har sex led, enligt nedan.

Huvudgräs	Antal skördar	ÄS	ER	TT	RK	VK	Raj-svingel	Rörsvingelhybrid
A Ängssvingel (kontroll)	4	7	3,5	6	2,5	1		
B Rajsvingel	4		3,5	6	2,5	1	11	
C Rörsvingelhybrid	4		3,5	6	2,5	1		8
D Ängssvingel (kontroll)	3, sen sk 3	7	3,5	6	2,5	1		
E Rajsvingel	3, sen sk 3		3,5	6	2,5	1	11	
F Rörsvingelhybrid	3, sen sk 3		3,5	6	2,5	1		8

Led A utgör kontrollen och är en fröblandning som använts i en tidigare genomförd försöks-serie (L6-4429) där olika vallfröblandningar prövats i ett konventionellt treskördesystem. Utsädesmängderna har valts med utgångspunkt från tidigare genomförda försök och syftar till att skapa bestånd med ungefär lika stora svingelandelar. De valda sorterna är Darimo (ängssvingel), Switch (timotej), Birger (engelskt rajgräs), Titus (rödklöver), Ramona (vitklöver), Felopa (rajsvingel) och Hykor (rörsvingelhybrid). Utgångspunkten för valen har varit sorternas uthållighet och konkurrensför-måga i södra Sverige.

I leden A–C ska första- t.o.m. tredjeskörden tas tidigare än i leden D–F. Sista skörden tas vid samma tidpunkt i alla led. Detta gör att man kan bestämma hur avkastningen över en given tidsperiod påverkas av skörde-intensiteten. Olika datum för slutskörderna vore tänkbar, men skulle leda till att man då riske-rar en påverkan på övervintringen, vilket i sin

tur kan leda till felaktiga slutsatser om hur skördeintensiteten i sig påverkar avkastning och kvalitet hos de olika bestånden. Kväve-gödslingen är inte slutgiltigt bestämd, men ska vara förhållandevis måttlig, förslagsvis 200 kg per hektar per säsong, fördelad till de olika delskördarna (80+70+50 respektive 70+60+40+30 till tre- respektive fyrskörde-systemen) för att även baljväxterna ska kunna bidra till avkastningen. Försöken ska ligga i tre vallår (skörd 2011–2013). Avkastning, botanisk sammansättning samt analys av fodervärde (VOS, råprotein och NDF och iNDF) ska bestämmas. För att värdera de biologiska resultaten (avkastning och närings-kvalitet), ska det ekonomiska utfallet uppskattas för de olika leden med utgångspunkt från foderstatsberäkningar i optimerings-programmet NORFOR. Dessa beräkningar ska baseras på de kvaliteter som uppmätts, samt uppskattade produktionskostnader för vallgrödan.